

مرکز اطلاع رسانی و کتابخانه مرکزی

دانشگاه گیلان

مرکز اطلاع رسانی و کتابخانه مرکزی:

مراجع فارسی (علوم انسانی؛ ۶)

دانشنامه دانش گستر

محمود صدیقی

زمستان ۹۲

۱۰. از نظر شکل فیزیکی، مطالب در دو ستون تنظیم و بالای هر صفحه به طور معمول آخرین مدخل مورد بحث همان صفحه (سرواژه) آمده است. همچنین روی عطف هر جلد حروف مندرج (آ - اتینگهاوزن) مشخص شده است که بازیابی مطالب را آسانتر می‌نماید. همچنین سال چاپ کتاب بر روی هر مجلد به چشم می‌خورد که درخوراهمیت می‌باشد.

مزیت دانشنامه دانش گستر

۱. دانش گستر از متخصصان علوم کتابداری در تدوین و تالیف مجموعه بهره گرفته است.
۲. گروه ویراستاران آن را افراد متخصص و صاحب نام عرصه قلم تشکیل می‌دهند.
۳. به دلیل کثرت مولفان و مترجمان و نیز تخصص هریک و همچنین تعداد مجلدات، دامنه مطالب آن گسترده، دقیق و منسجم می‌باشد.
۴. اعراب گذاری مدخل ها و کلمات نامانوس، ذکر تلفظ مدخل های بیگانه به زبان اصلی و برابر های لاتین آن، بیان کلمات خارجی متن در انتهای مدخل نشانه یک کار علمی است
۵. زندگینامه مشاهیر زنده معاصر ایرانی و خارجی در این منبع منحصر به فرد است.

۳. مدخل های علمی و اسامی غیر فارسی و بیگانه همراه با برابری های لاتین آمده است.

۴. طرز تلفظ (شیوه خواندن) و ضبط (شیوه نوشتن) اعلام و اصطلاحات در دانشنامه مورد توجه واقع و بویژه در خصوص تلفظ مدخل های مشکل و نامانوس اعراب گذاری گردیده است و این کمک بسیار بزرگی به خواننده می‌نماید

۵. اشخاص و اعلام، اصطلاحات و اسامی کتابهای غیرفارسی ولاتین داخل متن به صورت ایرانیک و شکل لاتین آن در پایان مدخل آورده شده است.

۶. زندگینامه مشاهیر معاصر ایرانی و خارجی در این مجموعه آمده است .

۷. تصاویر و جدول ها به تناسب و درجای خود آورده شده است و تلاش گردیده ، مدخل های زندگینامه همراه با تصویر تنظیم گردد.

۸. از نظر سبک نگارش ، مطالب آن ساده ، روان و یکدست و قابل استفاده "خواننده متوسط" می‌باشد.

۹. داده های آماری آن روز آمد است. سال ۲۰۰۹ م برای آمارهای بین المللی و ۱۳۸۵ آخرین سال آماری مجموعه را تشکیل می‌دهد که با توجه به سال چاپ کتاب (۱۳۸۹) جدید است.

دانشنامه دانش گستر. زیر نظر علی رامینی، کامران

فانی، محمدعلی سادات. تهران: موسسه علمی -

فرهنگی دانش گستر، ۱۳۸۹.

۱۸ ج: مصور، عکس، نقشه، جدول، نمودار.

م ۲۶ / ۲۳ AE

مجموعه دانش گستر، دانشنامه عمومی است که زیر نظر علی رامین، کامران فانی و محمدعلی سادات و ۱۱۵ نفر ویراستار و حدود ۹۶ مولف و مترجم در ۱۸ جلد تدوین گردیده است. علی رامین دکترای اقتصاد بین الملل از انگلستان و استاد دانشگاه تهران و صاحب آثار متعدد فلسفی و هنری از جمله ۱۷ اثر می باشد. محمد علی سادات صاحب ۲۴ اثر تالیفی در زمینه اخلاق و تربیت اسلامی و مولف کتاب‌های درسی آموزش و پرورش، تربیت معلم و دانشگاه می باشد. وی همچنین استاد دانشگاه و صاحب پست‌های متعدد در جمهوری اسلامی بوده است. کامران فانی نویسنده، مترجم و متخصص صاحب نام در عرصه کتابداری و گسترش رده‌بندی‌های کتابداری است. در میان ویراستاران و مولفان نیز افراد سرشناس دیگری در عرصه قلم به چشم می‌خورد که از جمله آنها می‌توان به عبدالحسین آذرنگ، بهاء‌الدین خرمشاهی، هوشنگ اتحاد (مولف کتاب پژوهشگران معاصر ایران در ۱۳ جلد)، عباس مخبر (حدود ۶۰ اثر ترجمه ای) رسول جعفریان

(رئیس کتابخانه مجلس شورای اسلامی و صاحب حدود ۶۰ اثر تالیفی)، فرید قاسملو، حسن انوشه (ویراستار دانشنامه ادب فارسی)، نصر الله پور جوادی و دیگر نام آوران فرهنگ و ادب اشاره نمود.

دامنه و محدوده اثر

در پیشگفتار کتاب و همچنین «راهنمای استفاده از دانشنامه دانش گستر» هدف، دامنه و گروه مخاطب و ساختار دانشنامه (شیوه تنظیم، شکل فیزیکی و تصاویر و نمودارها) در دوازده صفحه منظور گردیده است. در ابتدا هدف، روز آمد کردن و تکمیل دایره المعارف فارسی مصاحب و همگام با دنیای پیشرفته، دسترسی به جدیدترین اطلاعات برای جوانان و دانشجویان در حد یک دایره المعارف علمی بوده است ولی در نهایت موسسه به تدوین دانشنامه‌ای مستقل، مطابق با آخرین پیشرفت علمی با استفاده از منابع داخلی و خارجی همت گماشت و در نهایت حاصل کار به صورت کامل و یکجا عرضه و در دسترس قرار گرفت. حدود ۶۰ درصد از حجم دانشنامه ترجمه از منابع معتبر خارجی و ۴۰ درصد باقی مانده که حوزه‌های ایران و اسلام را در برمی‌گیرد توسط مولفین داخلی تالیف شده است. دانشنامه مجموعاً شامل ۵۹۰۰۰ مقاله که ۲۳۰۰۰ مقاله مربوط به ایران و جهان اسلام و ۶۰ درصد آن

یعنی ۳۶۰۰۰ مقاله مربوط به مناطق و فرهنگ های جهان دیگر است. بیش از ۸۰۰۰ مدخل ارجاعی و ۲۰۰۰۰ مدخل زندگینامه‌ای و ۳۰۰۰ عنوان کتاب برجسته در این اثر معرفی شده است. افزون بر سرگذشتنامه گذشتگان، ادعا شده است که برای اولین بار در سنت دایره المعارف نویسی ایرانی، زندگینامه «افراد معاصر زنده ایرانی» در این مجموعه فراهم آمده است.

ساختار دانش گستر و ویژگی های آن

به لحاظ ساختاری، شیوه تنظیم، مدخل‌های ارجاعی، ساختار و حجم مقالات (کوتاه، متوسط، بلند) تلفظ و ضبط کلمات و اختصارات در مقدمه مجموعه توضیح داده شده است

۱. شیوه تنظیم دانشنامه الفبایی حرف به حرف و در آن از انواع سرعنوانها (ساده، مقلوب، عبارتی) استفاده شده است و توازن و تناسب مدخل‌ها نیز با توجه به اهمیت موضوع رعایت گردیده است مانند: «آسار، شهر»، «آموزش از راه دور»، «آموزش ابتدایی، دوره»، «ذخیره و بازسازی اطلاعات».

۲. کلیه «مدخل‌ها» مستند و از مهار واژگانی برخوردار است و از اصطلاح پذیرفته نشده به شکل پذیرفته آن ارجاع شده است. بنابراین نظام ارجاعی بطور دقیق و گسترده در این مجموعه به کار رفته است. مانند: سوپسید ← یارانه.